

Hembygdsforskarna i Kimitobygden

VERKSAMHETSBERÄTTELSE för år 2025

Hembygdsforskarna i Kimitobygden verkar inom Sagalundgillet rf och är en fristående grupp med egen ekonomi. Det ekonomiska syftet är att via försäljning av utgivna böcker erhålla "boägg" till kommande hembygdsböcker.

Gruppen har under året samlats 9 ggr. Hembygdsforskningen är en kurs inom Vuxeninstitutet i Kimitoöns kommun. Kursen är den äldsta kursen inom vuxeninstitutet. Den har fungerat sedan 1978 – alltså 47 år. Grundaren var hembygdsrådet Ernst Lindroos. Han avled 2002 och efter det har Ulla Andersson fungerat som gruppens ledare. Peter Eriksson har under flera år haft hand om datatekniken. Deltagarna har under året varit 16 personer.

KIMITOÖN 700ÅR

Kimitoön firar 700 år i år. Ulla berättade om hur Kimito firade 600-års jubileum 1925. Som grund var Hufvudstadsbladets artikel om firandet. Vi såg på fotografier om uppvaktningar vid minnesmärket "Åt odlingens befrämjare i Kimito 1325-1925". Minnesmärket finns vid Kimito kyrka. Nils-Oskar Janssons festtal delades ut åt deltagarna.

Ulla är medlem i "Arbetsgruppen Kimitoön700 år", "Publikationsgruppen Kimitoön700 år" och församlingens arbetsgrupp i Kimitoön700 år.

ANNONSBLADET 100 ÅR

Ulla berättade om Theodor Helmer, Annonsbladets grundare. Vi såg på gamla Annonsblad. Informerades om hur man kan läsa gamla tidningar från digitala tidningsarkivet (alla fick skriftlig info).

FILMEN OM VICTOR MELLER "I MINA DJUPA TANKAR"

Carl-Magnus Gripenhed från Ljungby, Sverige besökte Kimitoön sommaren 2024.

Carl-Magnus fars morfar var Johan Victor Meller (1881-1952). Meller var smed, fiolmakare, chef för kraftstationen i Skinnarvik och representant för amerikanska båtmotorer, uppfinnare m.m. Han var också fotograf och dokumenterade bl.a. glasbrukssamhället.

Carl-Magnus har gjort en film om Meller som heter "I mina djupa tankar". Ulla föreslog att filmen skulle visas i Bio Fix, Villa Lande och Bio Pony i år då Kimitoön fyller 700 år. Filmen är ju en verklig hembygdsfilm.

Filmen visades i juli i Villa Lande (ca 40 pers.) och i Bio Pony (ca 30 pers.).

Många e-post meddelanden skickades mellan C-M, kultursekreteraren Hanna Ödling-Rinne och Ulla för att filmförevisningen blev verklighet.

Filmen kommer troligen att visas i Hangö i nästa år. Victor Meller flyttade till Hangö där han drev J. V. Mellers Mekaniska Verkstad AB. Han är också begravd i Hangö.

C-M har en ny film i planerna om släktingen Artur Dorsch – Europas största glascylinder.

ALEXANDER GINLUND BERÄTTAR OM SIN BOK

Alexander Ginlund berättade om sin bok "Boken om Kimitoön". Boken handlar om Kimitoöns 139 byar. Byarna har varit som en artikelserie i Annonsbladet – en by i varje tidning tills i år då tidningen fyllde 100 år. Vi såg också på hans film "Kimitoöns hjältar + fyra kortare filmer.

VÄGAR I EKNÄS m.fl. OMRÅDEN

Leila Wirtanen berättade om vägar i Eknäs, Degerdal och Pungböle området. Hon visade också hur man kan se på gamla kartor på internet (vanhatkartat.fi) för att se hur vägsträckningarna såg ut. Hon visade vägsträckningar på de områden där kursdeltagarna bor.

SJÖMÄN SOM OMKOMMIT UTOMLANDS

Ulla berättade om sjömän som omkommit utomlands på 1920-40-talet. Baserade sig på dödsannonser, digitala tidningsarkivet m.m. Diskuterades om sjömannens hårda arbete.

BESÖK PÅ KIMITO KYRKOGRÅRD OCH SÄDESMAGASINET

Vi besökte Kimito kyrkogård en regnig maj-dag. Församlingsmästare Teijo Pitkäranta berättade om minnesmärkena på kyrkogården. Vi såg på kända kimitobors gravstenar, Hedberg, Jägerskiöld, Weman, Jansson Österblom m.m. Kai berättade om sin förfar Ephraim Björn som har ett mäktigt kors på sin grav. Vi gick upp till sädesmagasinet och bekantade oss med predikstolar o.a. föremål som finns förvarade där. Sist men inte minst – vi drack kaffe i kyrkan.

BJARNE WRETDAL BERÄTTADE OM MATTBÖLE-BOKEN

På julträffen som ordnades i Solkulla stiftelsens samlingslokal berättade Bjarne Wretdal om Mattböle-boken. Originala handskrivna boken förvaras i Sagalund men en handskriven kopia finns i Mattböle Norrgård.

Deltagarna hade med sig ett gammalt föremål som vi fick gissa vad den användes till.

FOTOGRAFIER FRÅN SKINNARVIK OCH BJÖRKBODA OCH FOTON FRÅN SAGALUNDS ARKIV

Vi såg på gamla fotografier från Skinnarvik och Björkboda. Vi såg också på gamla foton från Sagalunds arkiv och försökte känna igen platserna.

KIMITONEJDENS SKOLAS PROJEKT

*Diskussion om historielärare Anders Nikanders förfrågan om att få förslag på äldre personer som intervjuobjekt för KNS niondeklassisternas projekt Kimitoön700år.
Gavs förslag till personer.*

FILM OM UTFÄRDEN TILL PEMAR 2014.

Vi såg på Esko Salmelas film om hembygdsforskarnas utfärd till Pemar år 2014.

UTSTÄLLNINGAR

Vi bekantade oss med Sagalunds utställningar "Dukade bord" och Ingmar Hagmans fotoutställning i Vreta skola.

UTFÄRD

Vi besökte utställningen "Marmor från Kimito" i Vestlax byahus. Den mycket fina utställningen är sammanställd av f.d. Vestlaxbon FD Eva Johansson. På hemvägen besökte vi Gun Nygårds uthus med gammal begravningsvagn, motorcyklar m.m. Några av oss besökte ännu kolera begravningsplatsen i Vreta. 7 personer deltog i utfärden.

BOKDONATIONER

- Till Vestlax byaförening donerades 34 st "Våra byar" av Ernst Lindroos. Åtgången av boken var stor i samband med utställningen "Marmor från Kimito".*
- 1 ex. av alla våra böcker donerades till Almahemmet. De som donerades 2017 försvann (?) då gamla Alma revs. 1 ex. av våra böcker donerades också till dagcentret och Solkulla samlingslokalen.*
- 1 låda av Harry Törnqvists bok "Våra byar II" donerades till Pederså Uf för att kunna säljas i Ljungborg.*

KONTAKTER VIA E-POST

Det har kommit 3 st kontakter via e-post som har besvarats med bästa förmåga.

Kimito 15.4.2026

Ulla Andersson